Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PAOLO MENGOZZI
prednesené 1. februára 2018 [1]

Vec C-25/17

Tietosuojavaltuutettu
proti
Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyskunta

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Korkein hallinto-okeus (Najvyšší správny súd, Fínsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov – Smernica 95/46/ES – Pôsobnosť – Pojem ‚výlučne osobné alebo domáce činnosti' – Údaje zhromažďované a spracované členmi náboženskej spoločnosti v súvislosti s ich podomovou evanjelizačnou činnosťou – Sloboda náboženského vyznania – Článok 10 Charty základných práv Európskej únie – Pojem registračný systém – Pojem prevádzkovateľ spracovania osobných údajov"

1. Majú sa na náboženskú spoločnosť Jehovovi svedkovia vzťahovať ustanovenia práva Únie v oblasti ochrany osobných údajov z dôvodu, že sa od jej členov pri výkone ich podomovej evanjelizačnej činnosti môže požadovať, aby si robili poznámky zaznamenávajúce obsah ich rozhovoru a najmä náboženskú orientáciu osôb, ktoré navštívili? Toto je podstata prejednávaného návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

I. Právny rámec

A. Právo Únie

2. Z odôvodnenia 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov [2] vyplýva, že „zásady ochrany sa musia vzťahovať na celé spracovanie osobných údajov každou osobou, činnosti ktorej upravuje právo spoločenstva; keďže by sa malo vylúčiť spracovanie údajov vykonávané fyzickou osobou pri uskutočňovaní aktivít, ktoré sú výlučne osobné alebo domáceho charakteru, ako je korešpondencia a udržiavanie zoznamov adries".

3. Podľa odôvodnenia 27 smernice 95/46, „ochrana jednotlivcov sa musí vzťahovať rovnako na automatizované spracovanie údajov, ako aj na manuálne spracovanie;… rozsah tejto ochrany nesmie v skutočnosti závisieť od použitých metód, inak by to vytvorilo vážne riziko obchádzania;… pokiaľ ide o manuálne spracovanie, táto smernica sa vzťahuje iba na registračné systémy, t. j. nie neštruktúrované súbory;… najmä obsah registračného systému musí byť štruktúrovaný podľa špecifických kritérií vo vzťahu k jednotlivcom, umožňujúc ľahký prístup k osobným údajom;… v súlade s definíciou uvedenou

1 Jazyk prednesu: francúzština.

2 Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355.

v článku 2 písm. c) rôzne kritériá pre stanovenie súčastí štruktúrovaného súboru osobných údajov, a rôzne kritériá upravujúce prístup do takéhoto súboru môžu byť stanovené každým členským štátom; … súbory alebo komplexy súborov ako aj ich vonkajšie titulné strany, ktoré nie sú štruktúrované podľa špecifických kritérií, nebudú za žiadnych okolností spadať do rámca tejto smernice“.

4. Článok 2 smernice 95/46 znie takto:

„Na účely tejto smernice:

a) ‚osobné údaje‘ znamenajú akúkoľvek informáciu, ktorá sa týka identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby (‚údajového subjektu‘); identifikovateľná osoba je osoba, ktorú možno identifikovať, priamo alebo nepriamo, najmä pomocou overenia identifikačného čísla alebo jedného alebo viacerých faktorov špecifických pre jej fyzickú, fyziologickú, duševnú, hospodársku, kultúrnu alebo sociálnu identitu;

b) ‚spracovanie osobných údajov‘ (‚spracovanie‘) znamená akúkoľvek operáciu alebo komplex operácií, ktorá sa vykonáva na osobných údajoch, či už automatickými prostriedkami, alebo nie, ako je zber, zaznamenávanie, organizácia, uskladnenie, úprava alebo nahradenie, vyhľadávanie, nahliadnutie, používanie, odhalenie prenosom, šírenie alebo sprístupnenie iným spôsobom, upravenie alebo kombinácia, blokovanie, vymazanie alebo zničenie;

c) ‚registračný systém osobných údajov‘ (‚registračný systém‘) znamená akúkoľvek štruktúrovanú zostavu osobných údajov, ktoré sú prístupné podľa konkrétnych kritérií, či už centralizované, decentralizované, alebo rozptýlené na funkčnej alebo geografickej báze;

d) ‚kontrolór‘ [‚prevádzkovateľ‘ – *neoficiálny preklad*] znamená fyzickú alebo právnickú osobu, verejný orgán, agentúru alebo akýkoľvek iný orgán, ktorý sám, alebo v spojení s inými, určí účely a prostriedky spracovania osobných údajov; tam, kde sú účely a prostriedky spracovania stanovené vnútroštátnymi zákonmi a nariadeniami [zákonmi a inými právnymi predpismi – *neoficiálny preklad*], alebo zákonmi a nariadeniami [legislatívnymi aktmi a inými právnymi predpismi – *neoficiálny preklad*] spoločenstva, ten, kto spracovanie riadi, [prevádzkovateľ – *neoficiálny preklad*] alebo konkrétne kritéria pre jeho menovanie, [osobitné kritériá na jeho určenie – *neoficiálny preklad*] môžu byť navrhnuté na základe vnútroštátneho práva alebo práva spoločenstva;

e) ‚spracovateľ‘ znamená fyzickú alebo právnickú osobu, štátny orgán, agentúru, alebo akýkoľvek iný orgán, ktorý spracúva osobné údaje v mene kontrolóra [prevádzkovateľa – *neoficiálny preklad*];

…“

5. Článok 3 smernice 95/46 stanovuje:

„1. Táto smernica sa uplatňuje na spracovanie osobných údajov vcelku alebo čiastočných údajov automatickými prostriedkami [spracovanie osobných údajov, ktoré je celkovo alebo čiastočne automatické – *neoficiálny preklad*], a na spracovanie osobných údajov inými ako automatickými prostriedkami, ktoré tvoria časť registračného systému alebo určených pre to, aby tvorili časť registračného systému.

2. Táto smernica sa neuplatňuje na spracovanie osobných údajov:

– v priebehu činností, ktoré sú mimo rozsahu zákona [práva – *neoficiálny preklad*] spoločenstva, ako sú tie, ktoré sú uvedené v hlave V a VI Zmluvy o Európskej únii, a v žiadnom prípade sa neuplatňuj[e] na operácie spracovania týkajúce sa verejnej bezpečnosti, obrany, bezpečnosti štátu (vrátane hospodárskej prosperity štátu, keď sa operácia spracovania týka záležitostí bezpečnosti štátu) a činností štátu v oblastiach trestného zákona [práva – *neoficiálny preklad*],

– fyzickou osobou v priebehu osobnej činnosti, alebo činnosti týkajúcej sa domácnosti [fyzickou osobou na výkon výlučne osobných alebo domácich činností – *neoficiálny preklad*].“

6. Článok 8 ods. 1 smernice 95/46 stanovuje, že „členské štáty môžu zabrániť spracovaniu osobných údajov prezrádzajúcich rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženské alebo filozofické presvedčenia, členstvo v odborových zväzoch a spracovaniu údajov týkajúcich sa zdravia alebo sexuálneho života“. Odsek 2 písm. d) toho istého článku ďalej stanovuje, že „odsek 1 sa neuplatňuje tam, kde… [sa] spracovanie vykonáva v priebehu zákonných činností s primeranými zárukami nadácie, asociácie alebo akéhokoľvek iného neziskového orgánu s politickým, filozofickým, náboženským alebo odborárskym zameraním a za podmienky, že spracovanie sa týka výlučne členov orgánu alebo osôb, ktoré majú pravidelný kontakt s ním v spojení s jeho účelmi, a že údaje sa neodhaľujú tretej strane bez súhlasu osoby pracujúcej s údajmi…“

B. Vnútroštátne právo

7. Smernicu 95/46 do fínskeho práva prebral henkilötietolaki 523/1999 (zákon č. 523/1999 o osobných údajoch).

8. Podľa § 3 ods. 3 zákona o osobných údajoch registračný systém osobných údajov znamená „súbor osobných údajov pozostávajúci z informácií zoskupených podľa ich určenia, ktoré sú spracované úplne alebo čiastočne automatizovaným postupom alebo usporiadané pomocou kartoték, registrov alebo akejkoľvek inej porovnateľnej metódy umožňujúcej ľahko a bez neprimeraných nákladov znovu vyhľadať údaje o osobách“.

9. Podľa § 11 zákona o osobných údajoch je zakázané spracovanie citlivých osobných údajov, ku ktorým patria aj náboženské presvedčenia. § 12 zákona o osobných údajoch však stanovuje, že spracovanie údajov sa umožňuje, ak sa údaje o náboženskom presvedčení zhromažďujú pri činnosti združení alebo iných subjektov, ktoré tieto presvedčenia obhajujú, a keď sa tieto údaje týkajú členov týchto združení alebo subjektov, prípadne osôb, ktoré s týmito združeniami alebo subjektmi udržiavajú v súvislosti s cieľom ich činnosti pravidelné kontakty, a pokiaľ sa tieto údaje bez súhlasu dotknutej osoby tretej strane neposkytujú.

10. § 44 zákona o osobných údajoch stanovuje, že Komisia pre ochranu údajov môže na základe žiadosti splnomocnenca pre ochranu údajov zakázať spracúvanie osobných údajov, ktoré je v rozpore s týmto zákonom alebo predpismi a požiadavkami prijatými na jeho základe, a stanoviť zainteresovaným osobám lehotu na nápravu protiprávneho konania alebo nedbanlivosti.

II. Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie pred Súdnym dvorom

11. Dňa 17. septembra 2013 vydala fínska Komisia pre ochranu údajov (ďalej len „komisia“) na žiadosť Tietosuojavaltuutettu (splnomocnenec pre ochranu údajov, Fínsko, žalobca v spore vo veci samej) rozhodnutie zakazujúce náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia (žalovanej v spore vo veci samej, ďalej len „náboženská spoločnosť“) zhromažďovať alebo spracovávať osobné údaje v rámci podomovej

evanjelizačnej činnosti, pokiaľ nesplní zákonné podmienky na spracovanie osobných údajov stanovené zákonom o osobných údajoch. Komisia sa taktiež domnievala, že náboženská spoločnosť a jej členovia boli prevádzkovateľmi spracovania citlivých osobných údajov v zmysle zákona o osobných údajoch. Podľa tohto rozhodnutia mala náboženská spoločnosť lehotu šesť mesiacov na to, aby mu vyhovela.

12. Náboženská spoločnosť podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na súde prvého stupňa s odvolaním sa na skutočnosť, že išlo o spracovanie údajov uskutočnené výlučne na individuálne účely v zmysle zákona o osobných údajoch. Rozsudkom z 18. decembra 2014 tento súd rozhodnutie komisie zrušil s tým, že náboženská spoločnosť sa nedopustila nezákonného spracovania osobných údajov.

13. Splnomocnenec pre ochranu údajov sa obrátil na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, s návrhom na zrušenie rozsudku z 18. decembra 2014.

14. Činnosť členov náboženskej spoločnosti je vnútroštátnym súdom opísaná nasledujúcim spôsobom. V rámci ich evanjelizačnej činnosti, ktorú títo členovia vykonávajú podomovo, si robia poznámky o stretnutiach s osobami, ktoré sú im spravidla neznáme. Údaje sú zhromažďované do záznamu, aby bolo možné sa k užitočným informáciám pri ďalšej návšteve znovu vrátiť. Takto navštívené osoby, ktorých údaje sú zaznamenané do poznámok členov náboženskej spoločnosti, nie sú o tomto zbere ani o spracovaní ich osobných údajov informované. Nosič zozbieraných údajov má podobu adresára alebo kartoték. Dotknutými údajmi sú meno, adresa a zhrnutie obsahu konverzácie týkajúce sa predovšetkým náboženských presvedčení a rodinného stavu. Podľa vnútroštátneho súdu je evanjelizačná činnosť organizovaná náboženskou spoločnosťou v tom zmysle, že táto mapuje zóny a sektory prerozdeľuje medzi členov na účely evanjelizácie. Farnosti si vedú záznamy o evanjelizátoroch uvádzajúce počet publikácií, ktoré rozdali, a kalkuláciu času, ktorý každý člen evanjelizačnej činnosti venoval.

15. Náboženská spoločnosť už na rozšírenie pokynov o tom, ako robiť poznámky, využila jednu ňou vydanú publikáciu.[3] Údaje boli pôvodne zhromažďované prostredníctvom formulárov, na ktorých využívanie náboženská spoločnosť prestala neskôr nabádať na základe odporúčania splnomocnenca pre ochranu údajov v tom zmysle. Farnosti náboženskej spoločnosti okrem toho vedú zoznam osôb, ktoré vyslovili želanie, aby ich členovia tejto náboženskej spoločnosti už nenavštevovali, tzv. „zoznam zákazov“. Podľa splnomocnenca pre ochranu údajov sa tento zoznam zdá byť v súlade so zákonom o osobných údajoch.

16. Splnomocnenec pre ochranu údajov pred vnútroštátnym súdom uviedol, že údaje zhromaždené členmi náboženskej spoločnosti pri ich evanjelizačnej činnosti sú registračným systémom, pretože majú to isté určenie a k ich zaznamenaniu sa pristupuje s cieľom, aby pri ďalšej návšteve slúžili ako referenčná pomôcka. Spracovanie údajov vykonané z individuálne zaznamenaných poznámok úzko organizuje a riadi samotná náboženská spoločnosť, ktorá nad zberom a spracovaním údajov vykonáva účinnú kontrolu. Náboženskú spoločnosť a jej členov treba pri robení si individuálnych poznámok počas ich evanjelizačnej činnosti spoločne považovať za „prevádzkovateľa“ spracovania údajov.

17. Náboženská spoločnosť tvrdí, že evanjelizačná činnosť, pri ktorej si člen prípadne robí poznámky, patrí pod osobný náboženský prejav. Takto urobené poznámky sú preto výlučne osobnej povahy. Robenie si poznámok a prípadné spracovanie zhromaždených údajov, ktoré po ňom nasleduje, by sa uskutočnilo bez ohľadu na existenciu náboženskej spoločnosti, ktorá nevykonáva žiadnu kontrolu, hoci uznáva, že koncipuje odporúčania a duchovne vedie k povinnosti každého člena zúčastňovať sa na evanjelizačnej činnosti. Poznámky členov sa však náboženskej spoločnosti neposkytujú a táto k nim nemá prístup. Systém zoskupujúci údaje a umožňujúci ich vyhľadávanie neexistuje. Náboženská spoločnosť nevie, ktorí z jej členov si robia poznámky po skončení ich návštev. Zber údajov sa týka iba údajov dostupných z verejných zdrojov, ako je telefónny zoznam, a údaje sa zničia, akonáhle sa ukáže, že už nie sú užitočné. Údaje zhromaždené z individuálnej a osobnej iniciatívy členov netvoria

3 Vnútroštátny súd tu uvádza dva články publikované v časopise *Služba Kráľovstva* v novembri 2011 a júni 2012.

registračný systém a náboženskú spoločnosť nemožno považovať za prevádzkovateľa spracovania osobných údajov. Také je okrem iného posúdenie dánskych, holandských a nórskych orgánov, podľa ktorých činnosť, o akú ide vo veci samej, buď nepatrí do pôsobnosti vnútroštátneho práva upravujúceho zber a spracovanie osobných údajov, alebo mu neodporuje.

18. Podľa vnútroštátneho súdu treba najskôr určiť pôsobnosť zákona o osobných údajoch, ktorý zodpovedá pôsobnosti smernice 95/46.[4] Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že na činnosť zberu a spracovania osobných údajov uskutočňovanú v rámci náboženského prejavu, ako je evanjelizačná činnosť, sa výnimka stanovená v článku 3 ods. 2 prvej zarážke smernice 95/46 nevzťahuje, no pretrváva určitá neistota, či možno evanjelizačnú činnosť považovať za výlučne osobnú alebo domácu činnosť v zmysle článku 3 ods. 2 druhej zarážky smernice 95/46. Na účely tohto posúdenia sa vnútroštátny súd pýta na vplyv vysvetlení uvedených v odôvodnení 12 smernice 95/46, keďže sa zdá, že získané údaje idú nad rámec tých, ktoré sa tradične na vedenie adresára získavajú, najmä tým, že môže ísť o citlivé údaje, ktoré sú získané o osobách, ktoré členovia nepoznajú, berúc do úvahy spresnenie v odôvodnení 18 nariadenia (EÚ) 2016/679 Európskeho parlamentu a Rady z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46[5], a napokon úlohu, ktorú náboženská spoločnosť zohráva. Vnútroštátny súd vychádza z toho, že určenie pôsobnosti článku 3 ods. 2 druhej zarážky smernice 95/46 si vyžaduje dosiahnutie rovnováhy medzi základným právom na rešpektovanie súkromného života na jednej strane a rovnako základnou slobodou náboženského vyznania, ktorá je vyjadrená prostredníctvom evanjelizačnej činnosti, na strane druhej.

19. V druhom rade sa vnútroštátny súd pýta na pojem „registračný systém“ v zmysle článku 2 písm. c) smernice 95/46 s tým, že ak predmetná činnosť v spore vo veci samej nepatrí pod výnimku stanovenú v článku 3 ods. 2 druhej zarážke uvedenej smernice, bude sa táto smernica, ak nedochádza k automatizovanému spracovaniu dotknutých osobných údajov, uplatňovať len vtedy, ak sú tieto údaje obsiahnuté v „registračnom systéme“. Uvedený súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že spoločným cieľom, ktorý poznámky členov sledujú, je slúžiť ako referenčná pomôcka a uľahčiť vyhľadávanie údajov osôb pri ďalšej návšteve.

20. Napokon v treťom rade sa vnútroštátny súd pýta, či možno náboženskú spoločnosť samostatne alebo spolu s jej členmi považovať za „prevádzkovateľa“ v zmysle článku 2 písm. d) smernice 95/46, keďže sa zdá, že nad činnosťou zberu vykonáva účinnú kontrolu, hoci v súčasnosti z jej strany neexistujú poverenia alebo písomné pokyny. Tento pojem „prevádzkovateľ“ sa zdá byť v judikatúre Súdneho dvora[6] vykladaný široko a vnútroštátny súd na základe toho poukazuje na podpornú úlohu, ktorú náboženská spoločnosť pri podomovej evanjelizačnej činnosti zohráva, hoci možno nemá prístup k zhromaždeným údajom, ako aj na to, že už v minulosti dala svojim členom k zberu údajov pokyny a že im mohla na tento účel poskytnúť formuláre.

21. Na základe týchto okolností Korkein hallinto-oikeus (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a návrhom na začatie prejudiciálneho konania, ktorý bol doručený do kancelárie 19. januára 2017, položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Majú sa výnimky podľa článku 3 ods. 2 prvej a druhej zarážky smernice [95/46] týkajúce sa pôsobnosti vykladať v tom zmysle, že zber a iné spracovanie osobných údajov, ktoré členovia náboženskej spoločnosti uskutočňujú v súvislosti s podomovou evanjelizačnou činnosťou, nespadajú do pôsobnosti tejto smernice? Aký význam má pri posudzovaní uplatniteľnosti smernice

4 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti cituje rozsudky zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596), a z 20. mája 2003, Österreichischer Rundfunk a i. (C-465/00, C-138/01 a C-139/01, EU:C:2003:294).

5 Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1. Podľa tohto odôvodnenia sa nariadenie nebude vzťahovať na spracúvanie údajov fyzickou osobou „v priebehu výlučne osobnej alebo domácej činnosti, a teda bez spojenia s profesijnou alebo komerčnou činnosťou“. Na úvod poznamenávam, že nariadenie 2016/679 sa bude uplatňovať, ako to uvádza jeho článok 99, až od 25. mája 2018, preto sa moja analýza zameria na smernicu 95/46, ktorej sa prejudiciálne otázky položené Súdnemu dvoru výslovne týkajú.

6 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti uvádza rozsudok z 13. mája 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317).

[95/46] jednak to, že evanjelizačnú činnosť, v súvislosti s ktorou dochádza ku zberu údajov, organizuje náboženská spoločnosť a jej farnosti a na druhej strane skutočnosť, že zároveň ide aj o osobné praktizovanie viery členov náboženskej spoločnosti?

2. Má sa definícia pojmu ‚registračný systém' v článku 2 písm. c) smernice [95/46] s ohľadom na jej odôvodnenia 26 a 27 vykladať tak, že súhrn osobných údajov, ktoré sa v súvislosti s vyššie opísanou uskutočňovanou podomovou evanjelizačnou činnosťou nezbierajú automatizovane (meno a adresa, ako aj ostatné možné údaje a charakteristiky, ktoré sa môžu týkať osoby),

   a) preto nepredstavuje takýto registračný systém, pretože na záznamy, registre alebo na iné organizačné systémy, ktoré slúžia na vyhľadávanie, sa výslovne nevzťahuje definícia podľa fínskeho zákona o osobných údajoch, alebo

   b) preto predstavuje takýto registračný systém, pretože z údajov možno s ohľadom na účel, na ktorý sú určené, naozaj jednoducho a bez neprimeraných nákladov získať informácie potrebné na neskoršie použitie, ako je to stanovené vo fínskom zákone o osobných údajoch?

3. Má sa formulácia v článku 2 písm. d) smernice [95/46] ‚ktorý sám, alebo v spojení s inými, určí účely a prostriedky spracovania osobných údajov' vykladať v tom zmysle, že náboženská spoločnosť organizujúca činnosť, pri ktorej sa uskutočňuje zber osobných údajov (okrem iného stanovením hranice pôsobnosti členov, sledovaním evanjelizačnej činnosti a vedením registrov o osobách, ktoré si neželajú, aby ich členovia náboženskej spoločnosti navštívili), môže byť v súvislosti s uvedenou činnosťou jej členov považovaná za prevádzkovateľa, hoci náboženská spoločnosť tvrdí, že prístup k zaznamenaným informáciám majú len konkrétni členovia vykonávajúci evanjelizačnú činnosť?

4. Má sa spomínaný článok 2 písm. d) smernice [95/46] vykladať v tom zmysle, že náboženskú spoločnosť možno ako prevádzkovateľa klasifikovať iba vtedy, keď prijme iné špecifické opatrenia, ako sú inštrukcie či písomné pokyny, ktorými riadi zber údajov, alebo postačuje, že náboženská spoločnosť zohráva skutočnú úlohu pri riadení činnosti svojich členov?"

22. Žalovaná vo veci samej, fínska, česká a talianska vláda, ako aj Európska komisia predložili v prejednávanej veci písomné pripomienky.

23. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo na Súdnom dvore 28. novembra 2017, splnomocnenec pre ochranu údajov, žalovaná vo veci samej, fínska vláda, ako aj Komisia predniesli svoje ústne pripomienky.

III. Analýza

A. O právomoci Súdneho dvora

24. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa vyznačuje tým, že žalovaná vo veci samej dôrazne popiera skutkové okolnosti, tak ako boli preukázané splnomocnencom pre ochranu údajov a predložené vnútroštátnym súdom. Náboženská spoločnosť tvrdí, že Súdny dvor by nemal pristúpiť na zodpovedanie otázok, ktoré položil Korkein hallinto-oikeus (Najvyšší správny súd), pričom sa opiera o uplatnenie rozsudku Meilicke[7].

7 Rozsudok zo 16. júla 1992 (C-83/91, EU:C:1992:332).

25. Je potrebné pripomenúť, že v tomto rozsudku Súdny dvor pripomenul „pravidlá hry“ prejudiciálneho dialógu. Hoci je Súdny dvor v zásade povinný odpovedať na otázky položené vnútroštátnym súdom, ktorý jediný priamo pozná skutkový stav veci, a preto vie najlepšie posúdiť potrebu rozhodnutia o prejudiciálnej otázke pre vydanie jeho rozsudku, môže napriek tomu overiť svoju vlastnú právomoc, aby sa zabezpečilo, že jeho rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach účinne prispeje nie k formulácii poradných stanovísk k všeobecným alebo hypotetickým otázkam, ale k výkonu spravodlivosti v členských štátoch. Vnútroštátnemu súdu teda prináleží zistiť skutkové okolnosti veci tak, aby Súdny dvor mohol poznať všetky skutkové a právne okolnosti, ktoré môžu byť pre výklad práva Únie, o ktorý bol požiadaný, dôležité.[8] V rozsudku Meilicke[9] Súdny dvor správne posúdil, že mal rozhodnúť o hypotetickom probléme bez toho, aby poznal skutkové alebo právne okolnosti potrebné na to, aby užitočne zodpovedal otázky, ktoré mu boli položené, a dospel k záveru, že konanie zastaví.

26. Odvolaním sa na túto judikatúru si žalovaná vo veci samej uvedomuje, že naďalej platí zásada silnej prezumpcie relevantnosti prejudiciálnych otázok položených vnútroštátnym súdom a že Súdny dvor na ne odmietne odpovedať iba vo výnimočných prípadoch.[10] Pritom spis predložený Súdnemu dvoru v prejednávanej veci a obzvlášť návrh na začatie prejudiciálneho konania nevykazujú také medzery, pre ktorým by Súdny dvor prekročil medze svojej úlohy, ak by sa rozhodol odpovedať na prejudiciálne otázky položené vnútroštátnym súdom.[11] V každom prípade je na vnútroštátnom súde, ak to patrí do jeho právomoci,[12] aby s konečnou platnosťou zistil skutkové okolnosti. Tie, ktoré sú obsiahnuté v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, sú v každom prípade dostatočné na to, aby mohol Súdny dvor rozhodnúť s plnou znalosťou veci.[13]

B. O prejudiciálnych otázkach

1. O prvej otázke

27. Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či môže byť činnosť členov náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia vyňatá z uplatnenia pravidiel smernice 95/46 jednak na základe článku 3 ods. 2 prvej zarážky uvedenej smernice. V tejto súvislosti žalovaná vo veci samej tvrdí, že činnosť o akú ide vo veci samej, ktorá sa týka slobody náboženského vyznania a slobody súkromného a pokojného náboženského prejavu, spadá pod túto výnimku. Ďalej si vnútroštátny súd kladie otázku, či môže byť táto činnosť vyňatá z uplatnenia pravidiel smernice 95/46 na základe jej článku 3 ods. 2 druhej zarážky, ktorý z pôsobnosti smernice vylučuje spracovanie osobných údajov vykonané „fyzickou osobou na výkon *výlučne osobných alebo domácich činností*“[14].

8 Pozri rozsudok zo 16. júla 1992, Meilicke (C-83/91, EU:C:1992:332, bod 26).

9 Rozsudok zo 16. júla 1992 (C-83/91, EU:C:1992:332).

10 Pozri rozsudky z 18. júna 1998, Corsica Ferries France (C-266/96, EU:C:1998:306, bod 27); z 28. septembra 2006, Gasparini a i. (C-467/04, EU:C:2006:610, bod 44), ako aj z 20. októbra 2011, Interedil (C-396/09, EU:C:2011:671, bod 23).

11 Pozri *a contrario* rozsudok zo 16. júla 1992, Meilicke (C-83/91, EU:C:1992:332, bod 33).

12 Vnútroštátny súd je totiž najvyšším súdom, ktorého preskúmanie skutkových okolností zistených vnútroštátnym súdom prvého stupňa môže byť obmedzené.

13 V tejto súvislosti nemožno prejednávanú vec porovnávať, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalovaná vo veci samej, s vecou, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Benedetti [rozsudok z 3. februára 1977 (52/76, EU:C:1977:16)], ktorý sa vyznačoval chronickým nedostatkom presnosti a podrobným namietaním skutkových okolností [pozri rozsudok z 3. februára 1977, Benedetti (52/76, EU:C:1977:16, body 10, 14, 16, 19 a 22)], čo Súdnemu dvoru neumožňovalo správne a užitočne vykonať svoju úlohu. Okrem toho je nepochybné, že žalovaná vo veci samej má postavenie účastníka sporu vo veci samej a mala možnosť svoje vysvetlenia predniesť, pretože to bola ona, kto sa na vnútroštátny súd prvého stupňa obrátil ako prvý, a tento – pripomínam – jej žalobe vyhovel [pozri *a contrario* rozsudok z 3. februára 1977, Benedetti (52/76, EU:C:1977:16, bod 12)].

14 Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

a) Evanjelizačná činnosť nie je vylúčená z pôsobnosti smernice 95/46 na základe článku 3 ods. 2 prvej zarážky tejto smernice

28. Článok 3 ods. 2 prvá zarážka smernice 95/46 stanovuje, že táto smernica sa neuplatňuje na spracovanie osobných údajov „v priebehu činností, ktoré sú mimo rozsahu [práva] spoločenstva, ako sú tie, ktoré sú uvedené v hlave V a VI Zmluvy o Európskej únii, a v žiadnom prípade sa neuplatňuj[e] na operácie spracovania týkajúce sa verejnej bezpečnosti, obrany, bezpečnosti štátu (vrátane hospodárskej prosperity štátu, keď sa operácia spracovania týka záležitostí bezpečnosti štátu) a činností štátu v oblastiach trestného [práva]“. Argument žalovanej vo veci samej v podstate spočíva v tvrdení, že evanjelizačná činnosť, v rámci ktorej dochádza k zberu a spracúvaniu údajov osôb, ktoré členovia náboženskej spoločnosti navštívili, je činnosťou, ktorá do pôsobnosti práva Únie v zmysle tohto ustanovenia nepatrí.[15] Talianska vláda sa s cieľom dospieť k rovnakému záveru ako žalovaná vo veci samej opiera o článok 17 ZFEÚ, ktorý stanovuje výlučnú právomoc členských štátov upraviť postavenie náboženských organizácií.

29. V prvom rade je potrebné pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že smernica 95/46 definuje svoju pôsobnosť „veľmi široko“, pričom uplatnenie pravidiel ochrany nepodmieňuje zistením, či je spracovanie skutočne spojené s voľným pohybom v členských štátoch.[16] Okrem toho Súdny dvor tiež pripomenul, že smernica nestanovuje žiadne dodatočné obmedzenie jej pôsobnosti oproti tým, ktoré sú uvedené v jej článku 3.[17] Vzhľadom na cieľ sledovaný smernicou 95/46, ktorým je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb, najmä ich právo na súkromie v súvislosti so spracovaním osobných údajov,[18] si táto ochrana vyžaduje, aby „výnimky a obmedzenia v súvislosti s ochranou osobných údajov nepôsobili nad rámec toho, čo je prísne nevyhnutné“[19]. Článok 3 ods. 2 prvá zarážka smernice 95/46 sa tak má ako každá výnimka vykladať reštriktívne.

30. Súdny dvor okrem iného rozhodol, že „činnosti demonštratívne uvedené v prvej zarážke článku 3 ods. 2 smernice 95/46… sú v každom prípade činnosti štátu a štátnych orgánov a nepatria do oblasti činností jednotlivcov“[20]. Následne spresnil, že uvedené činnosti „sú určené na definovanie rozsahu pôsobnosti výnimky stanovenej v tomto ustanovení, aby sa táto výnimka uplatňovala iba na činnosti, ktoré sú tam výslovne vymenované alebo ktoré môžu byť zaradené do rovnakej kategórie (*eiusdem generis*)“[21].

31. Súdny dvor vo veci týkajúcej sa činnosti katechétky birmovníkov v cirkevnom zbore vo Švédsku, ktorá spočívala vo vytvorení internetovej stránky poskytujúcej informácie členom cirkevného zboru pripravujúcim sa na ich konfirmáciu, rozhodol najmä o tom, že „také dobrovoľnícke a náboženské činnosti, ako vykonávala [žalobkyňa v spore vo veci samej] nezodpovedajú činnostiam uvedeným v článku 3 ods. 2 prvej zarážke smernice 95/46, a preto sa na ne uvedená výnimka nevzťahuje“[22]. Ak generálny advokát vo svojich návrhoch v tejto veci tvrdil opak, nie je to z dôvodu náboženského kontextu, v ktorom bola činnosť žalobkyne v spore vo veci samej vyvíjaná, ale z dôvodu neexistencie zámeru dosiahnuť zisk, cezhraničného prvku a akéhokoľvek pracovného vzťahu, inak povedané, neexistencie akejkoľvek súvislosti uvedenej činnosti s výkonom základných slobôd, ktoré Zmluva

15 Na to, aby preukázala, že článok 3 ods. 2 prvá zarážka smernice 95/46 vylučuje nielen činnosti uvedené v hlavách V a VI Zmluvy o EÚ, ale v širšej miere akúkoľvek činnosť, ktorá nepatrí do pôsobnosti práva Únie, sa žalovaná vo veci samej opiera o znenie článku 2 ods. 2 nariadenia 2016/679. Zdá sa mi však, že spresnenie obsiahnuté v článku 2 ods. 2 písm. a) nariadenia 2016/679 je skôr nadbytočné, ak sa vezme do úvahy, že žiadne pravidlo práva Únie nemožno v žiadnom prípade uplatniť mimo pôsobnosti práva Únie.

16 Rozsudok z 20. mája 2003, Österreichischer Rundfunk a i. (C-465/00, C-138/01 a C-139/01, EU:C:2003:294, bod 43).

17 Rozsudok zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, bod 46).

18 Pozri rozsudky z 13. mája 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317, bod 66 a citovanú judikatúru); z 11. decembra 2014, Ryneš (C-212/13, EU:C:2014:2428, bod 27), ako aj z 9. marca 2017, Manni (C-398/15, EU:C:2017:197, bod 37).

19 Rozsudok z 11. decembra 2014, Ryneš (C-212/13, EU:C:2014:2428, bod 28). Pozri tiež rozsudok zo 6. októbra 2015, Schrems (C-362/14, EU:C:2015:650, bod 92).

20 Rozsudok zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596, bod 43).

21 Rozsudok zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596, bod 44).

22 Rozsudok zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596, bod 45).

zaručuje.[23] Súdny dvor vo svojom rozsudku Lindqvist[24] rozhodol nielen o tom, že vzhľadom na hlavný cieľ sledovaný smernicou 95/46 nie je pred uplatnením tejto smernice potrebné overiť, či predmetná činnosť má priamy vplyv na voľný pohyb medzi členskými štátmi,[25] ale taktiež prinajmenšom implicitne uznal, že činnosť žalobkyne vo veci samej, ktorá bola súčasťou plného výkonu jej slobody náboženského vyznania, sa týkala viac „oblasti činností jednotlivcov“ než „činnost[í] štátu a štátnych orgánov“[26], ktoré ako také patria do pôsobnosti výnimky stanovenej v článku 3 ods. 2 prvej zarážke smernice 95/46.

32. Predstavuje začlenenie článku 17 do ZFEÚ Lisabonskou zmluvou nový prvok, ktorý môže zmeniť výklad podaný Súdnym dvorom v rozsudku Lindqvist?[27]

33. Domnievam sa, že nie.

34. V tejto súvislosti je vhodné pripomenúť, že v čase, keď Súdny dvor tento rozsudok vydal, bola jeho pozornosť už istotne upriamená na skutočnosť, že v spore vo veci samej figurovala náboženská činnosť. Okrem iného mu bolo známe vyhlásenie č. 11 o právnom postavení cirkví a nekonfesných organizácií[28], ktoré je prílohou Amsterdamskej zmluvy, podľa ktorého sa Únia už zaviazala rešpektovať a nepredpisovať právne postavenie cirkví a náboženských združení alebo spoločenstiev upravené vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov. Zdá sa, že je ťažké tvrdiť, že zámerom normotvorcu bolo vylúčiť z pôsobnosti smernice 95/46 na základe článku 3 ods. 2 prvej zarážky činnosti jednotlivcov vyvíjané v súvislosti so slobodou náboženského vyznania, keďže o niekoľko ustanovení ďalej vyčlenil pre spracovanie údajov vykonávané náboženskou organizáciou osobitný režim.[29] Možno však namietať, že smernica 95/46 predchádza vyhláseniu č. 11, ktoré je prílohou Amsterdamskej zmluvy. Napriek začleneniu článku 17 ZFEÚ do Zmluvy, ktorého podstata je pripomenutá v odôvodnení 165 nariadenia 2016/679, však treba uznať, že normotvorca Únie na tejto ceste pretrval a nevidel rozpor medzi uznaním postavenia náboženských spoločenstiev tak, ako je stanovené členskými štátmi, na jednej strane a potvrdením toho, že spracovanie údajov týmito spoločenstvami podlieha osobitnému režimu, na strane druhej.[30] V každom prípade vo vylúčení náboženských činností, prinajmenšom takých, o aké ide vo veci samej, z pôsobnosti článku 3 ods. 2 prvej zarážky smernice 95/46 nevidím žiadne ohrozenie „postavenia“ náboženských spoločenstiev tak, ako je definované členskými štátmi.[31]

35. Z toho vyplýva, že činnosť, o akú ide vo veci samej, nepatrí pod výnimku stanovenú v článku 3 ods. 2 prvej zarážke smernice 95/46.

23 Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tizzano vo veci Lindqvist (C-101/01, EU:C:2002:513, bod 36 a nasl. a 44).

24 Rozsudok zo 6. novembra 2003 (C-101/01, EU:C:2003:596).

25 Rozsudok zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596, bod 42).

26 Podľa výrazov použitých Súdnym dvorom v bode 43 rozsudku zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596).

27 Rozsudok zo 6. novembra 2003 (C-101/01, EU:C:2003:596).

28 Ú. v. ES C 340, 1997, s. 133.

29 Pozri článok 8 ods. 2 písm. d) smernice 95/46.

30 Pozri článok 9 ods. 2 písm. d) nariadenia 2016/679, ako aj článok 91 uvedeného nariadenia, ktorý výslovne stanovuje, že náboženské združenia podliehajú dohľadu zo strany nezávislého dozorného orgánu, pokiaľ ide o dodržiavanie požiadaviek na ochranu údajov.

31 Tu by som chcel zdôrazniť, že náboženský prvok nie je v zásade a ako taký z pôsobnosti práva Únie vyňatý, pretože Únia sa aj na základe týchto príkladov zasadzuje za ochranu slobody presvedčenia a náboženského prejavu jednotlivcov na pracovisku [pozri naposledy rozsudky zo 14. marca 2017, Bougnaoui a ADDH (C-188/15, EU:C:2017:204), a zo 14. marca 2017, G4S Secure Solutions (C-157/15, EU:C:2017:203)], respektíve za to, aby činnosti cirkví podliehali pravidlám práva hospodárskej súťaže, pokiaľ tieto činnosti nesledujú výlučne náboženský účel [pozri rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania (C-74/16, EU:C:2017:496, bod 43)].

b) Evanjelizačná činnosť nie je vylúčená z rozsahu pôsobnosti smernice 95/46 na základe jej článku 3 ods. 2 prvej zarážky

36. Pokiaľ ide o doslovné znenie, článok 3 ods. 2 druhá zarážka smernice 95/46 stanovuje, že táto smernica sa neuplatňuje na spracovanie osobných údajov „fyzickou osobou v priebehu osobnej činnosti, alebo činnosti týkajúcej sa domácnosti [fyzickou osobou na výkon výlučne osobných alebo domácich činností – *neoficiálny preklad*]“ [32].

37. Na úvod je potrebné zamietnuť výklad navrhnutý na pojednávaní žalovanou vo veci samej, podľa ktorej by sa osobná alebo domáca povaha činnosti uvedená v tomto ustanovení mala posudzovať z hľadiska osôb, ktorých údaje sú zhromažďované. Keďže členovia náboženskej spoločnosti ako evanjelizátori prichádzajú do bydliska „navštívených“ osôb, je dotknutá činnosť nevyhnutne domácou činnosťou. Takýto prístup Súdny dvor pri skúmaní, či určitá činnosť bola „osobná alebo domáca“ v zmysle článku 3 ods. 2 druhej zarážky smernice 95/46 nikdy neuplatnil, *vždy* sa uplatnilo hľadisko tej osoby, ktorá osobné údaje zhromažďuje alebo, širšie vzaté, spracúva. [33]

38. Ďalej je potrebné pripomenúť, že nevyhnutne reštriktívny výklad výnimky z pôsobnosti smernice 95/46 obsiahnutej v článku 3 ods. 2 prvej zarážke tejto smernice, [34] ktorý sa konštatuje vyššie, platí rovnako aj pre výklad jeho druhej zarážky.

39. Navyše z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že rozsah článku 3 ods. 2 druhej zarážky smernice 95/46 možno užitočne objasniť jej odôvodnením 12, ktoré uvádza korešpondenciu a udržiavanie zoznamov adries ako príklady spracovania údajov vykonávané fyzickou osobou pri uskutočňovaní výlučne osobných alebo domácich činností. [35] Preto „sa táto výnimka má vykladať tak, že sa vzťahuje výlučne na činnosti, ktoré patria do rámca súkromného alebo rodinného života jednotlivcov“ [36], t. j. „ak sa spracúvanie uskutočňuje vo výlučne osobnej alebo domácej sfére osoby, ktorá toto spracovanie vykonáva“ [37]. Súdny dvor sa domnieva, že o takýto prípad zjavne nejde pri spracúvaní osobných údajov, „ktoré spočíva v ich zverejnení na internete takým spôsobom, že sa sprístupnia neobmedzenému počtu osôb“ [38] alebo „ktorých predmetom je poskytovať vyzbierané údaje neurčitému počtu osôb“ [39]. Takže všetko, čo „smeruje mimo súkromnú sféru osoby, ktorá… spracováva údaje“, nemožno považovať za výlučne osobnú či domácu činnosť v zmysle článku 3 ods. 2 druhej zarážky smernice 95/46. [40]

40. Zo skutkových okolností, tak ako boli Súdnemu dvoru vnútroštátnym súdom predložené, vyplýva, že evanjelizačná činnosť, počas ktorej sa osobné údaje navštívených osôb údajne zhromažďovali, presahuje prinajmenšom domácu sféru osoby, ktorá údaje spracúva, keďže evanjelizácia sa vymedzuje jej povahou nadviazania vzťahu s osobami, ktoré evanjelizátor v zásade nepozná a ktoré jeho vieru

32 Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

33 Pozri rozsudok z 11. decembra 2014, Ryneš (C-212/13, EU:C:2014:2428, body 31 a 33).

34 Pozri bod 29 vyššie.

35 Pozri rozsudky zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596, bod 46), ako aj zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, bod 43).

36 Rozsudok zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596, bod 47).

37 Rozsudok z 11. decembra 2014, Ryneš (C-212/13, EU:C:2014:2428, bod 31).

38 Rozsudok zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596, bod 47).

39 Rozsudok zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, bod 44).

40 Rozsudok z 11. decembra 2014, Ryneš (C-212/13, EU:C:2014:2428, bod 33). Na tomto mieste by som chcel uviesť, že považujem za mimoriadne poľutovaniahodný zmätok plynúci z odôvodnenia 18 nariadenia 2016/679, podľa ktorého je osobná alebo domáca činnosť „bez spojenia s profesijnou alebo komerčnou činnosťou“, keďže toto odôvodnenie by sa mohlo chápať tak, že ak určitá činnosť nie je ani profesijnou, ani komerčnou činnosťou, nevyhnutne bude osobnou alebo domácou činnosťou, a preto bude z pôsobnosti tohto nariadenia vyňatá. Takýmto výkladom by bola jednoznačne ohrozená úroveň ochrany, ktorú právo Únie ponúka, pretože by z pôsobnosti nariadenia 2016/679 vylučovala všetky dobrovoľnícke činnosti.

nezdieľajú. Napríklad na rozdiel od udržiavania zoznamu adries vedie evanjelizačná činnosť nevyhnutne k istej „konfrontácii“ so svetom mimo domova osoby a jej rodinnej jednotky. Povaha zhromaždených údajov – obsahujúcich údaje, ktorým prináleží zvýšená ochrana podľa smernice 95/46[41] – rovnako hovorí za jasné odlíšenie od príkladu uvedeného v odôvodnení 12 smernice 95/46.

41. Z tých istých skutočností rovnako vyplýva, že úloha zverená náboženskej spoločnosti a jej farnostiam podľa znenia prvej prejudiciálnej otázky, a síce organizovať evanjelizačnú činnosť, nevyhnutne vedie k záveru, že dochádza k prekročeniu nielen domácej sféry, ale rovnako aj súkromnej sféry osôb, ktoré evanjelizačnú činnosť vykonávajú.

42. Vzhľadom na spoločenský rozmer evanjelizačnej činnosti[42] a na skutočnosť, že táto nevyhnutne znamená, že osoba, ktorá v tomto kontexte údaje spracúva, svoju súkromnú a domácu sféru opúšťa, aby v ich domove navštívila osoby, ktoré nie sú súčasťou tohto intímneho kruhu, nemôžu byť zber a spracúvanie osobných údajov vykonávané členmi náboženskej spoločnosti v rámci podomovej evanjelizačnej činnosti vylúčené z pôsobnosti smernice 95/46 na základe jej článku 3 ods. 2 druhej zarážky.

43. Takýto výklad úplne spĺňa požiadavky reštriktívneho výkladu výnimiek z pôsobnosti smernice 95/46 a obmedzenia týchto výnimiek na nevyhnutné minimum, pričom zostáva plne verný cieľu sledovanému touto smernicou, ktorým je zabezpečiť v súvislosti so spracovaním osobných údajov vysokú úroveň ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb, najmä ich práva na súkromie.[43]

44. Zostáva však preskúmať, či tento výklad nie je v rozpore s inými základnými právami, s ktorými musí byť ochrana súkromia a osobných údajov zosúladená,[44] a či vedie k vyváženému posúdeniu tejto ochrany na jednej strane a slobody náboženského vyznania, z ktorej sloboda evanjelizácie vyplýva, na strane druhej. Hoci Súdny dvor doteraz rozhodol, že ustanovenia smernice 95/46 musia byť nevyhnutne vykladané s prihliadnutím na základné práva stanovené v Charte základných práv Európskej únie[45] (ďalej len „Charta“), uvádzajúc výlučne jej články 7 a 8,[46] dodržiavanie ostatných ustanovení Charty sa vyžaduje s rovnakou samozrejmosťou.

45. Článok 10 ods. 1 Charty stanovuje, že „každý má právo na slobodu… náboženského vyznania. Toto právo zahŕňa slobodu zmeniť svoje náboženské vyznanie alebo vieru, ako aj slobodu prejavovať svoje náboženské vyznanie alebo vieru sám alebo spoločne s inými, či už verejne alebo súkromne, bohoslužbou, vyučovaním, vykonávaním úkonov a zachovávaním obradov“. Vysvetlenie k článku 10 Charty[47] spresňuje, že toto právo zodpovedá právu zaručenému v článku 9 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“), a že v súlade s článkom 52 ods. 3 Charty má rovnaký význam a rozsah. Slobodu

41 Pozri článok 8 ods. 1 smernice 95/46.

42 Spresňujem, že úplne súhlasím so stanoviskom žalovanej vo veci samej predneseným na pojednávaní pred Súdnym dvorom, podľa ktorého sa členovia náboženskej spoločnosti venujú evanjelizačnej činnosti dobrovoľne, prípadne, aby nasledovali boží príkaz, pričom náboženská spoločnosť a jej farnosti za ňu ako také nezodpovedajú, keďže evanjelizácia môže plne existovať aj bez akejkoľvek štruktúry spoločenstva. To tu však nie je predmetom diskusie, pretože podľa posúdenia skutkového stavu vykonaného vnútroštátnym súdom presne takáto štruktúra v súčasnosti existuje a jej zámerom je evanjelizačnú činnosť podporovať, nabádať na ňu a organizovať ju.
Okrem toho možno na účely zaradenia činnosti vo veci samej čerpať určitú inšpiráciu z návrhov, ktoré vo veci Lindqvist (C-101/01, EU:C:2002:513) predniesol generálny advokát Tizzano, ktorý vylúčil, že by katechizácia uskutočňovaná žalobkyňou vo veci samej mohla patriť do pôsobnosti článku 3 ods. 2 druhej zarážky smernice 95/46, a to najmä z dôvodu, že táto činnosť sa v rámci farského spoločenstva vyznačovala „silnou sociálnou konotáciou“ (pozri bod 34 uvedených návrhov). Súhlasím s jeho implicitnou myšlienkou, podľa ktorej náboženská spoločnosť nie je, napriek hlboko intímnej povahe všetkých náboženských vecí, predĺžením súkromnej alebo domácej sféry jej členov.

43 Pozri rozsudky z 13. mája 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317, bod 66 a citovanú judikatúru), a z 9. marca 2017, Manni (C-398/15, EU:C:2017:197, bod 37).

44 Pozri analogicky rozsudok zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, bod 53).

45 Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 1.

46 Pozri rozsudky z 11. decembra 2014, Ryneš (C-212/13, EU:C:2014:2428, bod 29), a z 9. marca 2017, Manni (C-398/15, EU:C:2017:197, bod 39). Čo sa týka obdobia predchádzajúceho Charte, pozri rozsudok z 20. mája 2003, Österreichischer Rundfunk a i. (C-465/00, C-138/01 a C-139/01, EU:C:2003:294, bod 68).

47 Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 17.

náboženského vyznania tak možno obmedziť len za podmienok stanovených v článku 9 ods. 2 EDĽP, t. j., že všetky obmedzenia musia byť stanovené zákonom a byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme verejnej bezpečnosti, ochrany verejného poriadku, zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

46. Prvé poučenie, ktoré možno z článku 9 ods. 2 EDĽP vyvodiť, je, že na rozdiel od záveru, ku ktorému žalovaná vo veci samej na konci svojej argumentácie dospela, sloboda náboženského vyznania a sloboda evanjelizácie, ktorá z nej vyplýva, akokoľvek sú základné, nepredstavujú takzvané „základné metaprávo“, ktoré je hierarchicky nadriadené všetkým ostatným právam a do ktorého nemožno zasahovať. Preto je zosúladenie slobody evanjelizácie so slobodou súkromia nielen možné, ale aj nevyhnutné na zabezpečenie „ochrany práv a slobôd iných“ tak, ako to toto ustanovenie ukladá.

47. Pokiaľ ide o slobodu náboženského vyznania, Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) rozhodol, že hoci táto „je predovšetkým vnútornej povahy, zahŕňa taktiež slobodu svoje náboženské vyznanie prejavovať sám a v súkromí alebo spoločne s inými na verejnosti a v kruhu tých, ktorí túto vieru zdieľajú. Okrem toho už [ESĽP] mal príležitosť zakotviť negatívne vymedzené práva podľa článku 9 [EDĽP], a síce slobodu nehlásiť sa k náboženskému vyznaniu a nevykonávať jeho úkony“ [48].

48. Nezdá sa mi však, že by podomová evanjelizačná činnosť v pravom zmysle slova ohrozovala negatívne vymedzenú stránku slobody náboženského vyznania tak, ako ju definoval ESĽP. Dodávam, že podľa môjho názoru negatívne vymedzená stránka slobody evanjelizácie nemôže existovať, pretože táto nevyhnutne predpokladá snahu osoby presvedčiť niekoho, kto jej vieru nezdieľa alebo žiadnu nemá. Ak sa tak môžem vyjadriť, sloboda evanjelizácie nevyhnutne predpokladá existenciu „cieľového“ publika, ktorému nemožno priznať negatívne vymedzené právo nevypočuť si kázeň a nebyť objektom snahy o získanie nových veriacich bez toho, aby predmetná sloboda nebola pozbavená jej podstaty a jej možného dôsledku, chráneného tak článkom 9 EDĽP, ako aj článkom 10 ods. 1 Charty, a síce slobody zmeniť svoje náboženské vyznanie. [49]

49. Taktiež sa mi nezdá, že by podomová evanjelizačná činnosť opísaná vnútroštátnym súdom dosahovala hranice stanovené ESĽP, ktorý zakazuje iba nekalé [50] alebo nečestné [51] získavanie nových veriacich.

50. V prípade, že sa výklad článku 3 ods. 2 druhej zarážky smernice 95/46 navrhnutý v bode 42 vyššie pozmení v dôsledku zohľadnenia článku 9 EDĽP a článku 10 ods. 1 Charty, treba poznamenať, že podrobenie dotknutej činnosti vo veci samej pravidlám uvedenej smernice predstavuje neprijateľný alebo neprimeraný zásah do slobody evanjelizácie. Vo veci, ktorá je predmetom týchto návrhov, však takýto zásah identifikujem len ťažko, robenie si poznámok a ich prenos v rámci náboženskej spoločnosti v ničom nepredstavuje neoddeliteľnú súčasť evanjelizačnej činnosti. No za predpokladu, že by takýto zásah konštatovaný bol, zostáva overiť, či je stanovený zákonom a nevyhnutný v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie oprávneného cieľa ochrany práv a slobôd iných. Údajný

48 Rozsudok ESĽP, 21. februára 2008, Alexandridis v. Grécko (CE:ECHR:2008:0221JUD001951606, § 32 a citovaná judikatúra).

49 Pozri rozsudok ESĽP, 25. mája 1993, Kokkinakis v. Grécko (CE:ECHR:1993:0525JUD001430788, § 31).

50 Rozsudok ESĽP, 25. mája 1993, Kokkinakis v. Grécko (CE:ECHR:1993:0525JUD001430788, § 48: „V prvom rade treba rozlišovať kresťanské svedectvo od nekalého prozelytizmu: to prvé zodpovedá pravej evanjelizácii, ktorú správa vypracovaná v roku 1956 Ekumenickou radou cirkví označuje za svoju ‚základnú misiu‘ a ‚zodpovednosť každého kresťana a každej cirkvi‘, to druhé predstavuje skazenosť a deformáciu. Podľa tejto správy môže mať formu ‚činností [ponúkajúcich] materiálne alebo sociálne výhody s cieľom získať prívržencov cirkvi alebo [vyvíjajúcich] neprimeraný nátlak na osoby v tiesni alebo v núdzi‘ a dokonca predpokladá aj použitie násilia alebo ‚vymývania mozgu‘; všeobecnejšie povedané, je v rozpore s náležitým dodržiavaním slobody myslenia, svedomia a náboženského vyznania iných…“

51 Rozsudok ESĽP, 24. februára 1998, Larissis a i. v. Grécko (CE:ECHR:1998:0224JUD002337294, § 45: „[ESĽP] na úvod zdôrazňuje, že hoci sloboda náboženského vyznania je predovšetkým vnútornej povahy, zahŕňa taktiež ‚prejavovanie svojho náboženského vyznania‘, vrátane práva pokúsiť sa presvedčiť svojho blízkeho, napríklad prostredníctvom ‚učenia‘ …. Článok 9 však nechráni ledajaký úkon motivovaný alebo inšpirovaný náboženstvom alebo vierou. Nechráni teda nečestný prozelytizmus, akou je činnosť ponúkajúca materiálne alebo sociálne výhody alebo vyvíjanie neprimeraného tlaku s cieľom získať prívržencov cirkvi.“

zásah, ktorý by potreba dodržiavať požiadavky smernice 95/46 spôsobila, je pritom zákonom stanovený, keďže je stanovený práve smernicou 95/46, a z už objasnených dôvodov je v demokratickej spoločnosti nevyhnutný na ochranu práv iných osôb, najmä práva na súkromie a práva na ochranu osobných údajov navštívených osôb, ktorých právam treba venovať rovnakú pozornosť.

51. Preto ochrana založená na článku 10 ods. 1 Charty nemôže viesť k spochybneniu záveru, podľa ktorého podomová evanjelizačná činnosť členov náboženskej spoločnosti nie je výlučne osobného alebo domáceho charakteru v zmysle článku 3 ods. 2 druhej zarážky smernice 95/46.

52. Vzhľadom na všetky tieto úvahy je namieste odpovedať na prvú prejudiciálnu otázku položenú vnútroštátnym súdom tak, že podomová evanjelizačná činnosť, o akú ide vo veci samej, nepredstavuje výlučne osobnú alebo domácu činnosť v zmysle článku 3 ods. 2 druhej zarážky smernice 95/46.

2. O druhej otázke

53. Druhou prejudiciálnou otázkou položenou vnútroštátnym súdom sa od Súdneho dvora ešte žiada, aby preskúmal pôsobnosť smernice 95/46, tentokrát z hľadiska článku 3 ods. 1, ktorý uvádza, že smernica sa „uplatňuje na spracovanie osobných údajov…, ktoré tvoria časť registračného systému alebo určených pre to, aby tvorili časť registračného systému“. Keďže podľa všetkého je nesporné, že spracovanie údajov zhromaždených členmi náboženskej spoločnosti nie je ani čiastočne automatizované, smernica 95/46 sa uplatní len vtedy, ak ide o súbor, ktorý článok 2 písm. c) smernice 95/46 vymedzuje ako „akúkoľvek štruktúrovanú zostavu osobných údajov, ktoré sú prístupné podľa konkrétnych kritérií, či už centralizované, decentralizované, alebo rozptýlené na funkčnej alebo geografickej báze“. Vnútroštátny súd uvádza, že neexistencia kartoték alebo registrov, prípadne iného organizačného systému, ktorý slúži na vyhľadávanie, bráni tomu, aby bolo údaje spracované členmi náboženskej spoločnosti možné zaradiť pod „registračný systém“ v zmysle zákona o osobných údajoch. Ten istý súd sa však pýta na vplyv skutočnosti, že údaje možno na účely neskoršieho použitia jednoducho a bez neprimeraných nákladov vyhľadať – čo sú dve kritériá, ktoré zákon o osobných údajoch pre takéto zaradenie stanovuje.

54. Žalovaná vo veci samej opätovne pripomína vysoko teoretickú povahu tejto druhej otázky vzhľadom na skutočnosť, že nebolo preukázané, že si jej členovia pri príležitosti ich podomovej evanjelizačnej činnosti poznámky skutočne robili, čo vyplýva z odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania. V súvislosti s touto opakovanou kritikou odkazujem na bod 25 a nasl. vyššie. V súlade s analýzou vnútroštátneho súdu vychádzajú nasledujúce úvahy z postulátu, že členovia náboženskej spoločnosti si počas uvedenej činnosti pravdepodobne poznámky robia.

55. Dôležité je diskusiu zamerať na smernicu 95/46 a na definíciu, ktorú táto k pojmu registračný systém poskytuje. Článok 2 písm. c) smernice 95/46, ktorého znenie je dosť sibylské,[52], sa musí chápať v spojení s odôvodnením 27 tejto smernice, ktoré uvádza, že na jednej strane rozsah ochrany údajov nemôže závisieť od použitých metód, inak by to vytvorilo vážne riziko obchádzania, a na druhej strane, pokiaľ ide o manuálne spracovanie, smernica sa vzťahuje iba na registračné systémy, ktoré musia byť štruktúrované podľa špecifických kritérií vo vzťahu k jednotlivcom, umožňujúc ľahký prístup k osobným údajom. Okrem toho môže každý členský štát stanoviť rôzne kritériá pre stanovenie súčastí štruktúrovaného súboru osobných údajov a rôzne kritériá upravujúce prístup do takéhoto súboru.

56. Podľa judikatúry Súdneho dvora článok 3 ods. 1 smernice 95/46 definuje pôsobnosť tejto smernice veľmi široko.[53] Nejde teda o výklad tohto ustanovenia spôsobom, ktorý by ohrozoval zvýšenú úroveň ochrany poskytovanej smernicou 95/46.

52 Nariadenie 2016/679 neprináša žiadne objasnenie, pretože len preberá článok 2 písm. c) a článok 3 ods. 1 smernice 95/46 (pozri článok 2 ods. 1 a článok 4 ods. 6 nariadenia 2016/679).

53 Rozsudok z 20. mája 2003, Österreichischer Rundfunk a i. (C-465/00, C-138/01 a C-139/01, EU:C:2003:294, bod 43).

57. Zdá sa mi, že napriek zjavnej decentralizácii[54] môžu poznámky, ktoré si členovia náboženskej spoločnosti prípadne robili, predstavovať „registračný systém“ v zmysle smernice 95/46. Jedným z úplne prvých kritérií, ktoré tento súbor štruktúrujú, je geografické kritérium. Do určitej miery sa samotný člen stáva kritériom štrukturujúcim súbor údajov, pokiaľ ide o geografické prerozdelenie sektorov náboženskou spoločnosťou. Tá totiž vie, že údaje o určitej osobe bývajúcej v určitej štvrti môžu byť zhromaždené určitým členom. Za predpokladu, že náboženská spoločnosť svojim členom povahu zhromaždených údajov nenaznačí, táto *de facto* vyplynie zo sledovaného cieľa, ktorým je príprava ďalších návštev. Vnútroštátny súd pre Súdny dvor uviedol, že išlo o meno, adresu a zhrnutie obsahu konverzácie týkajúcej sa predovšetkým náboženských presvedčení a rodinného stavu. Takáto štruktúra, hoci nie obzvlášť sofistikovaná, umožňuje jednoduchý prístup k údajom. Taktiež sa ňou zachováva pripomienka na evanjelizačnú činnosť náboženskej spoločnosti a možno si ľahko predstaviť, že v prípade odsťahovania sa určitého člena bude jej pomocou možné zhromaždené informácie poskytnúť novému členovi, ktorý príslušný geografický sektor prevezme. Kritérium prístupu k údajom je teda splnené.[55]

58. Za týchto okolností sa zdá, že fínske právo trvá na vyššej úrovni sofistikovanosti, než akú si vyžaduje smernica 95/46, tým, že „registračné systémy“ sa podľa neho obmedzujú na kartotéky, registre alebo iný porovnateľný systém vyhľadávania. Nemožno preto vylúčiť, že zákon o osobných údajoch obsahuje dodatočné obmedzenie k tomu, ktoré stanovuje smernica 95/46. Vnútroštátny súd však Súdnemu dvoru takúto otázku nepoložil a je na ňom, aby z odpovede Súdneho dvora na túto druhú otázku vyvodil všetky dôsledky, aj čo sa týka jeho vnútroštátneho práva.

59. Preto je namieste konštatovať, že článok 3 ods. 1 smernice 95/46 v spojení s článkom 2 písm. c) uvedenej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že súbor osobných údajov zhromaždených iným ako automatizovaným spôsobom členmi náboženskej spoločnosti v rámci činnosti, akou je tá vo veci samej, podľa určeného geografického prerozdelenia a slúžiacich na prípravu ďalších návštev u osôb, s ktorými bol nadviazaný duchovný dialóg, môže predstavovať registračný systém.

3. O tretej a štvrtej otázke spoločne

60. Svojou treťou a štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate Súdneho dvora pýta, či sa má článok 2 písm. d) smernice 95/46 vykladať v tom zmysle, že náboženskú spoločnosť, ktorá organizuje podomovú evanjelizačnú činnosť, v rámci ktorej sa osobné údaje, dostupné len evanjelizátorom, zhromažďujú, možno považovať za „prevádzkovateľa“ v zmysle uvedenej smernice. Na účely tohto zaraďovacieho úkonu sa vnútroštátny súd ešte pýta, či musia existovať osobitné opatrenia prijaté náboženskou spoločnosťou, ako sú písomné pokyny adresované jej členom, alebo či stačí, že je táto náboženská spoločnosť schopná činnosť svojich členov účinne riadiť.

61. Ešte pred začatím analýzy by som chcel uviesť úvodnú poznámku. Žalovaná vo veci samej vo svojich písomných pripomienkach, ako aj v jej prednese pred Súdnym dvorom poprela, že by bola „prevádzkovateľom“ údajov zhromaždených jej členmi v zmysle smernice 95/46, a vyjadrila určitý nesúhlas pri zmienke o tom, že jej členovia konajú podľa jej pokynov a nie na základe božieho prikázania. Pripomínam však, že určeniu uplatniteľnosti smernice 95/46 na prejednávanú vec, rovnako ako prípadnému zaradeniu náboženskej spoločnosti pod pojem „prevádzkovateľ“ v zmysle tejto smernice, nemožno priznať význam, ktorý ide nad rámec toho, čím sú, teda úkony právnej kvalifikácie. Z judikatúry Súdneho dvora totiž vyplýva, že prevádzkovateľ v zmysle smernice 95/46 „musí v rámci svojich zodpovedností, kompetencií a možností zaručiť, že [činnosť spracovania osobných údajov]

54 Ktorá existenciu registračného systému v zmysle smernice 95/46 v každom prípade nevylučuje.

55 Pozri tiež bod 6 návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

spĺňa požiadavky smernice 95/46, aby záruky ňou stanovené mohli mať plný účinok a aby účinná a úplná ochrana dotknutých osôb, a najmä práva na rešpektovanie ich súkromia, mohla byť skutočne dosiahnutá“ [56]. Ide preto o právne zaradenie a nie o spochybnenie úlohy náboženskej spoločnosti či pôvodnej podstaty evanjelizačnej činnosti.

62. Po tomto spresnení pristúpim k analýze.

63. V zmysle článku 2 písm. d) smernice 95/46 je prevádzkovateľom „fyzická alebo právnická osoba, verejný orgán, agentúra alebo akýkoľvek iný orgán, ktorý sám, alebo v spojení s inými, určí účely a prostriedky spracovania osobných údajov…“. Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že tento pojem musí byť definovaný široko na účel/na účely/s cieľom dosiahnutia cieľa úplnej a účinnej ochrany sledovaného smernicou 95/46 [57] a berúc do úvahy kľúčovú úlohu prevádzkovateľa v rámci systému zavedeného smernicou 95/46. [58]

64. Pracovná skupina pre ochranu údajov zriadená podľa článku 29 (ďalej len „pracovná skupina zriadená podľa článku 29“) [59] sa domnieva, že určenie prevádzkovateľa v zmysle článku 2 písm. d) smernice 95/46 „je založen[é] skôr na faktickej ako na formálnej analýze“ a [60] „[má viesť] k postupnému určeniu otázok ‚prečo‘ a ‚ako‘ v súvislosti s určitými činnosťami spracovania“ [61].

65. Ide teda o preskúmanie toho, či náboženská spoločnosť určuje účely a prostriedky spracúvania údajov zhromaždených jej členmi. Na tento účel je potrebné pripomenúť, že zo znenia tretej prejudiciálnej otázky vyplýva, že náboženská spoločnosť „organizuje“ činnosť, v rámci ktorej sú osobné údaje jej členmi zhromažďované, v tom zmysle, že sektory činnosti prerozdeľuje medzi jednotlivých evanjelizátorov, monitoruje činnosť týchto evanjelizátorov [62] a vedie register osôb, ktoré nechcú byť navštívené. Tieto prvky naznačujú centralizáciu evanjelizačnej činnosti náboženskou spoločnosťou. Za týchto okolností ťažko naďalej tvrdiť, že táto činnosť a zber osobných údajov, ktorá ju prípadne sprevádza, zostávajú výlučne individuálnymi a náboženskej spoločnosti úplne cudzími. [63]

66. Podľa môjho názoru existuje súbor indícií, ktoré vzhľadom na potrebu širokého výkladu pojmu „prevádzkovateľ“ v zmysle smernice 95/46 a udržania vysokej úrovne ochrany postačujú na zistenie, že náboženská spoločnosť určuje účel spracovania osobných údajov zhromaždených jej členmi, ktorý spočíva v neustálom úsilí o číselné zvýšenie počtu veriacich prostredníctvom väčšej efektívnosti evanjelizačnej činnosti, ku ktorej dochádza optimálnou prípravou návštev.

56 Rozsudok z 13. mája 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317, bod 38).

57 Pozri rozsudok z 13. mája 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317, bod 34).

58 Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein (C-210/16, EU:C:2017:796, bod 44).

59 Ako jej názov napovedá, ide o pracovnú skupinu pre ochranu jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov zriadenú na základe článku 29 smernice 95/46, ktorej stanovisko je len konzultatívne (pozri článok 29 ods. 1 druhý pododsek uvedenej smernice).

60 Stanovisko 1/2010 k pojmom „prevádzkovateľ“ a „spracovateľ“, ktorý 16. februára 2010 prijala pracovná skupina zriadená podľa článku 29 (00264/10/FR WP 169, s. 1).

61 Stanovisko 1/2010 k pojmom „prevádzkovateľ“ a „spracovateľ“, ktorý 16. februára 2010 prijala pracovná skupina zriadená podľa článku 29 (00264/10/FR WP 169, s. 14).

62 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že náboženská spoločnosť vedie registre, v ktorých sa uvádza počet publikácií náboženskej spoločnosti, ktoré určitý člen rozdal, a čas, ktorý evanjelizačnej činnosti venoval.

63 Komisia na pojednávaní pred Súdnym dvorom uviedla a žalovaná vo veci samej jej neodporovala, že účasť na evanjelizačnej činnosti je podmienkou prijatia sviatosti krstu.

67. Pokiaľ ide o určenie prostriedkov náboženskou spoločnosťou, to sa mi zdá ťažko spochybniteľné za obdobie, kedy táto náboženská spoločnosť svojim členom poskytovala formuláre a prostredníctvom článkov publikovaných v jej časopise dávala veľmi presné pokyny na robenie poznámok. Hoci sa používanie formulárov, zdá sa, skončilo, poznamenávam, že publikácie sú stále k dispozícii na internete a že po dátume napadnutého rozhodnutia vo veci samej boli vydané aj usmernenia na robenie poznámok. [64]

68. Prejudiciálna otázka v každom prípade vychádza z predpokladu absencie písomných pokynov. Na účely určenia „prevádzkovateľa" v zmysle smernice 95/46 sa spolu s vládami Fínska, Českej republiky a Talianskej republiky prikláňam k názoru, že nadmerný formalizmus by umožnil ustanovenia smernice 95/46 ľahko obísť, a preto je pri posúdení, či náboženská spoločnosť zohráva pri určení účelov a prostriedkov spracovania účinnú úlohu, potrebné oprieť sa o skôr faktickú než formálnu analýzu.

69. Takýto výklad navyše nachádza oporu v znení článku 2 písm. d) smernice 95/46, ktorý neobsahuje žiaden výslovný odkaz na požiadavku písomných pokynov. Zdá sa, že takýto význam tomuto ustanoveniu prisúdila aj pracovná skupina zriadená podľa článku 29, podľa ktorej môže na určenie prevádzkovateľa stačiť faktický vplyv. [65]

70. Je zrejmé, že zistenie existencie faktického vplyvu neprináleží Súdnemu dvoru, ale vnútroštátnemu súdu. Napriek tomu je užitočné, aby mal vnútroštátny súd na pamäti, že pojem „prevádzkovateľ" v zmysle smernice 95/46 musí byť definovaný široko. Hoci som práve dospel k záveru, že písomné pokyny by sa nemali vyžadovať, aby sa tento pojem neobmedzil príliš striktným formalizmom, posúdenie existencie faktického vplyvu je potrebné vykonať podľa primerane overiteľných štandardov. V tejto súvislosti priznávam, že ma nepresvedčilo stanovisko Komisie, podľa ktorého je úlohou vnútroštátneho súdu overiť, či je príkaz náboženskej spoločnosti jej členmi vnímaný ako „morálne dostatočne záväzný".

71. Pokiaľ ide o otázku, či prevádzkovateľ k týmto údajom musí mať prístup, podotýkam, že takáto požiadavka nie je súčasťou definície danej smernicou 95/46. Taký je tiež názor pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, podľa ktorého neschopnosť priamo plniť všetky povinnosti prevádzkovateľa, ako je prístupové právo, nevylučuje možnosť, že sa príslušný subjekt vo funkcii prevádzkovateľa nachádza. [66] Práve pre tento druh situácie smernica 95/46 výslovne stanovuje, že zodpovednosť môže byť vykonávaná spoločne. [67] Tu plne súhlasím s názorom, ktorý vyjadril generálny advokát Bot, podľa ktorého „výklad, ktorý uprednostňuje existenciu právomoci úplnej kontroly nad všetkými aspektmi spracovania, teda môže spôsobiť závažné medzery v oblasti ochrany osobných údajov" [68].

72. Preto analýzu ukončím tým, že v rámci sporu vo veci samej prípadné konštatovanie zodpovednosti náboženskej spoločnosti v ničom nevylučuje súbežnú zodpovednosť spoločne prijímanú členmi tejto náboženskej spoločnosti, „posúdenie tejto spoločnej kontroly by malo odzrkadľovať posúdenie ‚samostatnej' kontroly pomocou podstatného a funkčného prístupu a zameraním sa na to, či viac ako jedna strana určuje účely a základné prvky prostriedkov. Účasť strán na určovaní účelov

64 Hoci rozhodnutie o relevantných skutkových okolnostiach prejednávanej veci prináleží vnútroštátnemu súdu, rýchle vyhľadanie na internetovej stránke náboženskej spoločnosti, ktorá je k dispozícii vo viacerých jazykoch vrátane fínčiny, a najmä v archívoch jej časopisu svedčí o tom, že náboženská spoločnosť evanjelizačnú činnosť tým, že na tento účel dáva rady, nielen organizuje, ale taktiež podporuje robenie si poznámok počas danej činnosti: pozri napríklad na strane 3 vydania časopisu *Služba kráľovstvu* z januára 2014 odsek nazvaný „Pokropte semená pravdy" („Poznačte si dátum každej návštevy, zanechané publikácie, prediskutované témy a prebraté verše") (k dispozícii vo francúzštine na strane https://www.jw.org/fr/publications/le-ministere-du-royaume/ a vo fínčine na https://www.jw.org/fi/julkaisut/valtakunnan-palveluksemme/).

65 Stanovisko 1/2010 k pojmom „prevádzkovateľ" a „spracovateľ", ktorý 16. februára 2010 prijala pracovná skupina zriadená podľa článku 29 (00264/10/FR WP 169, s. 9). Pozri v tom istom zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein (C-210/16, EU:C:2017:796, bod 46).

66 Stanovisko 1/2010 k pojmom „prevádzkovateľ" a „spracovateľ", ktorý 16. februára 2010 prijala pracovná skupina zriadená podľa článku 29 (00264/10/FR WP 169, s. 23).

67 Pozri stanovisko 1/2010 k pojmom „prevádzkovateľ" a „spracovateľ", ktorý 16. februára 2010 prijala pracovná skupina zriadená podľa článku 29 (00264/10/FR WP 169, s. 23).

68 Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein (C-210/16, EU:C:2017:796, bod 62).

a prostriedkov spracovania v kontexte spoločnej kontroly môže mať rôzne podoby a nemusí byť rovnomerne rozdelená“ [69]. Zo skutkových okolností, ktoré boli Súdnemu dvoru vnútroštátnym súdom predložené, sa však zdá, že členovia náboženskej spoločnosti majú možnosť prostriedky spracovania konkrétnym spôsobom ovplyvniť (zacielením osôb, ktoré navštívia, zvážením, či si budú robiť poznámky, určením rozsahu zhromaždených údajov, atď.).

73. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal tak, že článok 2 písm. d) smernice 95/46 sa má vykladať v tom zmysle, že náboženskú spoločnosť, ktorá organizuje evanjelizačnú činnosť, v rámci ktorej sa zhromažďujú osobné údaje, možno napriek skutočnosti, že ona sama nemá prístup k osobným údajom zaznamenaným jej členmi, považovať za prevádzkovateľa. Na určenie „prevádzkovateľa“ v zmysle smernice 95/46 sa nevyžaduje existencia písomných pokynov, avšak vyžaduje sa zistenie, v prípade potreby pomocou súboru indícií, že prevádzkovateľ má možnosť na činnosť zberu a spracovania osobných údajov vykonávať faktický vplyv, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.

IV. Návrh

74. Vzhľadom na všetky uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil Korkein hallinto-oikeus (Najvyšší správny súd, Fínsko), takto:

1. Podomová evanjelizačná činnosť, o akú ide vo veci samej, nepatrí pod výnimku stanovenú v článku 3 ods. 2 druhej zarážke smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov.

2. Článok 3 ods. 1 smernice 95/46 v spojení s článkom 2 písm. c) uvedenej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že súbor osobných údajov zhromaždených iným ako automatizovaným spôsobom členmi náboženskej spoločnosti v rámci činnosti, akou je tá vo veci samej, podľa určeného geografického prerozdelenia a slúžiacich na prípravu ďalších návštev u osôb, s ktorými bol nadviazaný duchovný dialóg, môže predstavovať registračný systém.

3. Článok 2 písm. d) smernice 95/46 sa má vykladať v tom zmysle, že náboženskú spoločnosť, ktorá organizuje evanjelizačnú činnosť, v rámci ktorej sa zhromažďujú osobné údaje, možno považovať za prevádzkovateľa napriek skutočnosti, že ona sama nemá prístup k osobným údajom zaznamenaným jej členmi. Na určenie „prevádzkovateľa“ v zmysle smernice 95/46 sa nevyžaduje existencia písomných pokynov, avšak vyžaduje sa zistenie, v prípade potreby pomocou súboru indícií, že prevádzkovateľ má možnosť na činnosť zberu a spracovania osobných údajov vykonávať faktický vplyv, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.

69 Stanovisko 1/2010 k pojmom „prevádzkovateľ“ a „spracovateľ“, ktorý 16. februára 2010 prijala pracovná skupina zriadená podľa článku 29 (00264/10/FR WP 169, s. 35).